

Tal
Nationell ambassadörsträff 27 april 2012
Annie Lööf, Näringsminister

Vikten av bra förebilder!

Det talade ordet gäller!

Vad roligt att äntligen få träffa er! I den här rollen. Det blev en rivstart i slutet av september för mig som ny näringsminister och partiledare. Därför har jag längtat efter att få möta er. Jag har träffat en del av er tidigare när jag var riksdagsledamot, men det här är mitt första tillfälle att få träffa er alla samlat.

Eftersom jag stött på er tidigare, vet jag hur betydelsefulla ni som ambassadörer för kvinnors företagande är. Era insatser är viktiga och som förebilder för andra människor kan ni informera om och inspirera till företagande.

Jag kan också bli oerhört inspirerad av drivna entreprenörer och åk 3-elever i gymnasiet som jobbar med UF-företag.

Förebilder är viktiga. De visar att saker och ting är möjliga. De utmanar oss. Får oss att lyfta blicken, att se möjligheter, att våga ta oss an utmaningar. De lär oss att vägen framåt inte är spikrak, utan ibland lite krokig. Det är därför det är viktigt med förebilder i vardagen. En bra lärare. Ett besök från en erfaren företagare. En bra tränare. För vi behöver också ha förebilder nära till hands. De vi läser om i tidningar och ser på tv, kan lätt kännas som lysande superstjärnor, ouppnåeliga. Uppsminkade och stylade lägger de värtaligt ut texten och som läsare eller tittare börjar vi nästan tro att de har hemliga superkrafter. Men när människor i vår närhet kämpar och lyckas, berättar om sin resa, får vi en sportslig chans. "Kan hon, kan jag. Kan han, kan jag. Aha! Så kan man tänka".

Sverige och de andra nordiska länderna framhålls ofta som världens mest jämställda länder. Den ideella organisationen World Economic Forum har sedan 2006 jämfört världens länder när det kommer till jämställdhet. I sin årliga rapport The Global Gender Gap Index har Sverige sedan första mätningen legat på topp 4.

Det innebär inte att vi kan slå oss till ro! Fortfarande finns så mycket att göra för att ta vara på kvinnors drivkrafter, talanger och kreativitet i det svenska samhället. Inte minst när det kommer till ledarskap och entreprenörskap!

Idag drivs närmare en fjärdedel, 23%, av Sveriges alla företag av kvinnor. En tredjedel av alla nya företag, 32%, startas av kvinnor.

Det dröjde till 1987 som Lena Wennberg blev första kvinnliga vd:n på ett företag noterat på Stockholmsbörsen. Sedan dess har det gått framåt i snigelfart. Idag är bara en handfull (3%) kvinnliga vd:ar av Stockholmsbörsens cirka 270 företag.

Det ser bättre ut i de statligt ägda företagen. Där är tack vare - ett aktivt och målmedvetet arbete från min företrädare Maud Olofsson - idag 49% av styrelseledamöterna i statligt ägda företag kvinnor och hela 37% av ordförandena kvinnor.

Om man sedan tittar på rekryteringsbasen för styrelseuppdrag, operativa ledningsroller. Tidigare i vår redovisade stiftelsen AllBright, som verkar för att ta fram och belysa konkreta åtgärder som kan bidra till att minska institutionella hinder samt att öka andelen kvinnor på chefsbefattningar, i ledningsgrupper och i förlängningen i styrelserna, att de bland 100 av Stockholmsbörsens 254 bolag inte fanns en enda kvinna i ledningsgruppen.

Stiftelsens vd Rebecca Lucander frågar sig: "Hur motiverar de ansvariga i näringslivet att det bland dessa 100 bolags ledningsgrupper med mellan 500 och 1000 män inte finns en enda kvinna? Det är svårt att föreställa sig att inte en enda kvinna skulle vara kompetent nog att ingå i denna grupp. Har kompetens överhuvudtaget varit ett urvalskriterium när man befordrat 2150 män och 350 kvinnor till de högsta befattningarna?" AllBright vill bidra till att bredda den offentliga debatten från att fokusera på kvinnor i börsbolagens styrelser till chefspositioner och ledningsgrupper, där makten är koncentrerad och den dagliga driften av bolagen finns.

Det är lätt att känna otålighet och frustration över dessa siffror och all denna statistik. För bakom siffrorna och statistiken döljer sig verkligheten: kvinnors kompetens tas inte i tillräckligt hög utsträckning tillvara i det svenska näringslivet och samhället. Men frustration och otålighet kan också vara en stark drivkraft för förändring. Därför känner jag mig vare sig nedslagen eller uppgiven över hur det ser ut idag. Det här sporrar mig bara att fortsätta jobba med att fler ska få upp ögonen över att kvinnors val att starta, driva eller leda företag och organisationer inte bara är en jämställdhetsfråga utan också en tillväxtfråga. Hur länge har det svenska näringslivet och samhället helt enkelt råd att avstå kvinnors affärsidéer, driv och kompetens?

För forskning och otaliga studier visar att företag där ledningen utgörs av både kvinnor och män har bättre resultat och lönsamhet jämfört med företag där ledningen bara utgörs av män. Exempelvis visade McKinsey i sin undersökning från 2010 att företag med fler än 30 procent kvinnor i ledningen har 56 procent högre rörelseresultat jämfört med bolag som endast har män i ledningen. Än så länge låter större förändringar vänta på sig. Men frågan är hur länge näringslivet har råd att avstå?

Regeringen har satsat på programmet Främja kvinnors företagande sedan 2007 fram till 2014. Och mellan 2007- 2010 har 27 000 kvinnor som driver företag, eller vill starta företag; varit del av ca 700 affärsutvecklingsprojekt och innovationsutvecklingsprojekt. Totalt har 195 miljoner kronor fördelats till regionerna via Tillväxtverket under denna tid.

Mellan 2011-2014 omfattar programmet totalt 65 miljoner kronor varje år och fokuserar på affärs- och innovationsutveckling, entreprenörskap vid universitet och högskola, rådgivarutbildning, synliggöra kvinnors företagande samt satsningen på ambassadörer för kvinnors företagande.

Målet med satsningen är att fler företag som drivs av kvinnor utvecklas och växer, att nyföretagandet bland kvinnor ökar, att fler kvinnor kan tänka sig att starta eller köpa ett företag, att fler kvinnor väljer att driva företaget på heltid eller väljer att anställa, synliggöra kvinnors företagande och lyfta fram förebilder, att kunskapen och kompetensen om kvinnors företagande ökar hos allmänhet, offentliga aktörer och samhället i övrigt. Och att insatser riktade till kvinnor integreras i det ordinarie företagsfrämjande systemet, exempelvis då det gäller rådgivning, finansiering och myndigheters verksamheter.

Almi, som har fått regeringens uppdrag att bedriva innovationsfinansiering för kvinnor har satsat 28 miljoner för att öka tillgängligheten till innovationsfinansiering. I år har Almi reserverat 10 miljoner kronor för innovativa kvinnor, vilket förväntas innebära 100 projekt av olika storlek.

Det är glädjande att konstatera att kvinnors företagande ökar.

Sedan programmet Främja kvinnors företagande initierades 2007 har kvinnor som egenföretagare, fåmansaktiebolagsägare och kombinatorer (anställda som också deklarerar för näringsverksamhet, dvs är deltidföretagare) ökat från 2007 till 2010 i samtliga tre kategorier, från totalt 241

672 till 258 470 personer, en ökning med 7% från 2007 till 2010. Störst är ökningen bland kvinnor som driver fåmansaktiebolag.

Igår fick vi rykande färsk statistik och kunskap från Tillväxtverkets enkätundersökning Företagens villkor och verklighet 2011. Den visar att såväl kvinnors som mäns företagande i väldigt hög utsträckning sker inom tjänstesektorn. Och när vi talar om framtidens entreprenörskap handlar det mycket om tjänsteföretagande.

Redan idag är tjänstesektorns sysselsättningsgrad 75% och utgör 70% av det samlade förädlingsvärdet (2008). Antalet anställda inom tjänstesektorn ökar. Inom tjänstesektorn är det i synnerhet kunskapsintensiva företagstjänster som växer. Kvinnor som driver företag är yngre och mer välutbildade än män som driver företag. Viljan att växa är också större hos företag som drivs av kvinnor än de som drivs av män. Mer än två tredjedelar av de företag som drivs av kvinnor vill växa. tillväxtviljan skiljer sig åt, branschvis och mellan landets olika län.

Bilden att det är i ett litet till medelstort tjänsteföretag med relativt högt kunskapsinnehåll i sin verksamhet som näringslivets tillväxtkraft ligger i blir allt mer tydlig. Ska näringslivet och inte minst tjänstesektorn stå fortsatt stark måste därför förädlingsvärdet och värdeskapandet fortsatt öka. Därför satsar regeringen på tjänsteinnovationer, innovationsupphandlingar, tjänsteforskning och en ökad tjänsteexport.

Att just innovationsinnehållet ökar är viktigt i alla företag och branscher. Inte bara i tjänstesektorn. Därför lägger jag och regeringen i höst fram en innovationsstrategi och en forsknings- och innovationsproposition. För ska vi säkra konkurrenskraften och förnyelseförmågan i näringslivet. Stärka den svenska konkurrenskraften i den allt mer hårdnande globala konkurrenskraften. Då måste vi bli bättre på att ta vara på olika slags smarta lösningar. Det är inte bara traditionell teknikutveckling som rymdraketen eller ångmaskinen, det handlar minst lika mycket om depressionsbehandling via internet eller nya sätt att främja barns matteinläring i öppna räknestugor och med digital läxhjälp.

Avslutningsvis skulle jag vilja återkomma till er och er roll som ambassadörer för kvinnors företagande.

Förebilder har en avgörande roll för ungdomar då det gäller framtida yrkesval. Av de som vill starta företag säger 80% att de har en företagarförebild i sin närhet. Ni ambassadörer gör att många fler får en möjlighet att träffa en företagare.

Jag ser fram emot att få fortsätta arbeta tillsammans med er. Tillsammans förändrar vi och driver på utvecklingen i Sverige!

Jag vill tacka er för ert engagemang och för att ni utträttat stordåd! Ambassadörer för kvinnors företagande har träffat över 100 000 personer mellan 2008-2011. Och 65 000 av dessa var ungdomar på gymnasiet och högskola/universitet. Ni gör ambassadörsuppdrag, är mentorer, företagsrådgivare till Ung företagsamhet, deltar i mässor och paneler, syns och hörs i media - samtidigt som ni driver företag.

Tack till arrangören av träffen här idag, Tillväxtverket som är nationell koordinator av ambassadörssatsningen. Jag vill också tacka de regionala koordinatorerna som arbetar med ambassadörerna i länen. Under hösten är det dags för nyrekrytering av nästa omgång av ambassadörer, för 2013-2014 och det ska bli roligt att följa denna omgång från start.

Tänk att så många ambassadörer har hängt med sedan 2008 - en fjärdedel och att ytterligare en fjärdedel från 2010 fortsatt. Detta vittnar om att det här är ett levande nätverk där ni också har stort utbyte av och med varandra och de personer som ni träffar som ambassadörer. Tänk om man träffar en kompanjon här idag? Eller om en ny tjänst föds idag? Eller en innovation.

Det har hänt förut, så låt det hända idag.

Tal

Stora Tillväxtdagen 2012 18 april 2012

Annie Lööf, Näringsminister

Regionernas utmaningar och möjligheter

Det talade ordet gäller!

Hjärtligt tack för att jag fått komma hit.

Att på 20 minuter tala under rubriken regionernas utmaningar och möjligheter känns i sig som en ganska stor utmaning. Men jag ska göra mitt bästa. Inte minst eftersom många av er som sitter här i dag är så centrala för att möta de utmaningar och förvalta de möjligheter som framtiden för med sig. Utan den kraft som ni representerar (alla ni tjänstemän, politiker, företagare och andra som arbetar för lokala och regionala utvecklingsfrågor) skulle Sveriges förmåga att förnya sig i den takt som omvärlden kräver, vara avsevärt sämre. Och är det något vi är i behov av i framtiden, som jag ser det, så är det förnyelse.

Det blev tydligt när jag i december förra året fick ta del av länens redovisningar avseende deras regionala tillväxt-prioriteringar. Dessa sätter jag stort värde på, de är också till stor hjälp när regeringen ska utveckla ramarna för den nationella politiken och släppa fram den kraft som finns underifrån.

En del av redovisningarna bestod av en analys där länen själva fick beskriva de utmaningar och möjligheter som de ser framför sig till och med 2020. Dessa analyser är också mina. Mycket känner ni säkert redan till:

- **Infrastruktur** - Det är den vanligaste utmaningen som länen för fram. Men vägar och bredband lyfts också fram som en möjlighet eftersom de skapar möjligheter för regionförstoring och förmåga att verka i en allt mer globaliserad konkurrens.
- **Demografi** - Framför allt är det den åldrande befolkningen som man tänker på och de krav det ställer på samhällets försörjningsförmåga.
- **Kompetensförsörjning och sysselsättning** - Många län framhåller en låg utbildningsnivå, svårigheter med matchning på arbetsmarknaden och hög ungdomsarbetslöshet som stora framtida utmaningar.
- **Näringslivsfrågor** - Där beskriver flera län hur konkurrensen med omvärlden ökar kraven på ökad specialisering och investering i bland annat kunskapsintensiv företagsteknik, samtidigt som flera län också framhåller universitetet och högskolorna som möjliga framgångsfaktorer och regionala tillväxtmotorer.

Som ni märker blandar jag friskt med att beskriva de olika områdena som såväl utmaningar som möjligheter. Det är något jag gör medvetet. För enligt mitt sätt att se det finns inte någon knivskarp gräns mellan vad som är en utmaning eller vad som är en möjlighet. Jag tror så här: Vi ska inte blunda för de utmaningar vi står inför, men vi ska heller inte låta utmaningarna hindra oss från att se möjligheterna. Ta det faktum att vår befolkning blir allt äldre som exempel. Det finns liksom en negativ klang i det konstaterandet. Men tänk efter. Måste det verkligen vara negativt att vi lever allt längre? För mig är erfarenhet något positivt och vilka möjligheter skapas väl inte av att många kvinnor och män orkar och vill jobba några år till innan pensionering?

Hur förvaltar vi då på nationell nivå, i regeringen, alla de här möjligheterna som landets regioner identifierat? Ja, en fungerande infrastruktur, stärkta insatser för kompetensutveckling och sysselsättning, näringslivsutveckling samt forskning och innovation - alla är de områden som regeringen prioriterar väldigt högt. Några korta kommentarer om de processer som just nu pågår:

- **Vägar och järnvägar:** För en tid sedan presenterades den kapacitetsutredning som haft till uppdrag att kartlägga de flaskhalsar som finns i det svenska transportsystemet. Det kommer naturligtvis att vara ett viktigt underlag inför regeringens fortsatta överväganden om åtgärder. Under mandatperioden kommer regeringen också att återkomma med förslag till kompletterande infrastrukturbeslut som syftar till att säkerställa de framtida behoven av åtgärder inom transportsystemet.
- **It och bredband:** It-minister Anna-Karin Hatt bedriver ett ambitiöst och framgångsrikt arbete med att tillsammans med regionerna förverkliga den Digitala Agendan för Sverige. Som ju syftar till att bättre utnyttja statens befintliga resurser och samordna åtgärder kring behov som är gemensamma för regeringens initiativ på it-området.
- **Arbetsmarknadspolitik:** I budgeten för 2012 satsade regeringen över 8 miljarder kronor extra inom detta område under 2012-2014. Resurserna ska användas för att möta den svagare utvecklingen på arbetsmarknaden och bryta långtidsarbetslöshet. Det kan t.ex. handla om matchningsinsatser, praktik, utbildning och flyttstöd.
- När det kommer till forsknings och innovationspolitiken så kommer regeringen i höst att presentera både en innovationsstrategi och en forsknings- och innovationsproposition, där ambitionen är att svensk forskning i världsklass ska generera ännu fler innovationer eller ny kunskap i samhällets eller näringslivets tjänst. Runtom i Sverige ser vi allt fler så kallade kunskapssträngar växa fram med akademi, näringsliv och samhälle i olika constellationer. Dessa behöver fortsätta att få frodas. Inte minst som en möjlighet för att kunna utveckla och erbjuda rätt kompetens och för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden.

Arbetet med den nationella Innovationsstrategin är förmodligen det område som jag lagt mest tid på sedan jag tillträdde posten som näringsminister för drygt ett halvår sedan. Det har varit ett oerhört spännande arbete. Något som jag ofta väljer att betona är bredden i innovationsbegreppet, så att det inte bara omfattar sådant som rör forskning, ny teknik eller tillverkningsindustri. Jag föredrar att prata om innovation som något som skapar värden för kunden eller användaren. På så sätt undviker vi att utesluta vissa typer av innovationer.

Att fortsätta min företrädare Maud Olofssons satsningar på kvinnors företagande är ett annat område som jag ägnat en hel del tid i vinter och som jag vill fortsätta arbeta med även framöver. Bland annat genom satsningen Styrelsekraft, som syftar till att lyfta fram fler kvinnor som kan ta plats på chefspositioner och i

Relaterat

- [Attraktionskraft Sverige](#)

Externa länkar

- [Stora Tillväxtdagen 2012](#)

styrelserummen. För några veckor sedan presenterade jag också regeringens handlingsplan för en jämställd regional tillväxt. Även det är ett arbete som jag ser fram emot att följa framgent.

Som ni märker finns det mycket att prata om under rubriken regionernas utmaningar och möjligheter. Och då har jag ändå inte nämnt något om exempelvis behovet av regelförenkling, sänkta kostnader för företagen, trygghetssystemen eller kapitalförsörjning. Jag vill på inget sätt ge sken av att vi från regeringens håll nått eller kommer att nå ända fram i alla de områden jag just räknat upp. Ni ska däremot känna er trygga med att ambitionen och viljan finns där.

Är det något område som jag särskilt känner att vi behöver utveckla och jobba mer med framöver så sammanfaller det med vad som också är temat för den här dagen, nämligen regional attraktivitet. Jag är övertygad om att Sveriges hållbara tillväxt inte enbart är beroende av näringslivets villkor utan också är beroende av de miljöer människor bor och verkar i. Oavsett om vi talar om städer eller landsbygder så utgör en regions attraktionskraft navet för fortsatta utvecklingsmöjligheter.

Betydelsen av att kunna skapa goda boendemiljöer och att vara en attraktiv region för att locka nya invånare, kompetenser, besökare och företag och på så sätt skapa tillväxt, är också ett område som hela två tredjedelar av länen för ett mer eller mindre djupgående resonemang kring i de redovisningar jag hänvisade till tidigare. Och då har jag ändå inte räknat in alla de län som lyfter fram besöksnäringen som ett prioriterat område i det framtida tillväxtarbetet.

För mig har det blivit allt tydligare att det här med attraktivitet - det handlar inte om att sminka en grå vardag - det handlar om en överlevnadsstrategi för många av landets regioner och ett sätt för Sverige att tillvarata den tillväxtpotential som finns i landets alla delar. Jag har även noterat att Tillväxtanalys har kommit fram till många intressanta resultat som stödjer dessa tankegångar.

Vad lägger vi då i begreppet regional attraktivitet? Ja, mycket ligger nog i betraktarens ögon. Några av de stora frågorna av väsentlig betydelse för en regions attraktivitet nämndes inledningsvis, infrastruktur och en fungerande arbetsmarknad och tillgång till utbildning. Vi i regeringen kommer i vårt fortsatta arbete ta avstamp i det som man på regional nivå identifierat som förutsättningar för attraktivitet, bland annat kultur, natur, fritid, service och bostäder. Vi kommer att arbeta under samlingsnamnet Attraktionskraft Sverige, ett initiativ som vi lanserar här i dag och som initialt är tänkt att sträcka sig två år framåt, till maj 2014.

Min vision är att Attraktionskraft Sverige ska ge människor, företag, kommuner och regioner möjlighet att skapa attraktiva miljöer och forma sin framtid utifrån sina unika förutsättningar - och därigenom bidra till Sveriges hållbara tillväxt. Målet är att Sverige ska bli världens bästa land att vistas, verka och växa i.

För att lyckas med den här ambitionen krävs gemensamma ansträngningar på flera plan. Som jag ser det är det lika relevant för Västra Götalandsregionen, som för Botkyrka eller Dorotea att öka sin attraktionskraft. Under våren har jag och mina medarbetare därför inlett en dialog med såväl Småkom, SKL, Arena för tillväxt, Företagarna och LRF, om hur vi gemensamt kan bidra till ökad attraktivitet i våra regioner. En viktig del i des här dialogerna har varit att tydliggöra våra olika roller, fastställa vårt gemensamma ansvar att stärka attraktionskraften och se vad vi kan göra tillsammans. Alla har hittills varit positiva och jag ser fram emot att ytterligare utveckla samarbetet de kommande månaderna. Till hösten kommer jag också att träffa berörda myndigheter, däribland Tillväxtverket och Tillväxtanalys, för att samtala kring hur även våra myndigheter kan bidra till att stärka Sveriges attraktionskraft. Jag kommer också i det här arbetet att diskutera med kommuner, regioner och län om deras roll i att underlätta och främja lokal och regional attraktionskraft.

Om vi bortser från namnet och att vi nu bestämt oss för att strategiskt arbeta med dessa frågor, så är Attraktionskraft Sverige egentligen inget nytt. Redan i budgeten för 2012 finns en tydlig ambition från regeringens håll att arbeta med dessa frågor. Här kommer några exempel:

- 500 miljoner kronor på bredband under tre år
- Översyn av nationalparksföreskrifterna för att öka tillgänglighet för allmänheten
- Översyn av utfallet och tillämpningen av de nya strandskyddsreglerna samt planeringsstöd till landsbygdskommuner
- Underlätta ny- och ombyggnation av egnahem på landsbygden
- Förstärkning av de regionala kulturmedlen
- Pilotsatsning på lokal serviceutveckling
- Medel till destinationsutveckling av turistmål

Samtliga dessa delar syftar till att stärka attraktionskraften i landets alla delar och bidrar till en utveckling där landets regioner kan växa sida vid sida.

Men, statens ansvar att skapa förutsättningar och verktyg måste mötas upp med lokal och regional drivkraft och ansvar så att unika möjligheter som skapar attraktivitet tillvaratas och utvecklas. I det arbetet har det lokala och regionala ledarskapets förmåga att samverka och höja blicken en central roll. Låt mig ta ett konkret exempel: 2010 hade en tredjedel av landets kommuner en översiktsplan som antogs under 1990-talet. Min fråga är: Hur kan en kommun bedriva en aktiv och relevant samhällsplanering, när analyserna baseras från en tid när Rederiet gick på teve och Martin Dahlin var den stora idolen på fotbollsplanen.

De inaktuella översiktsplanerna visar tydligt att attraktivitet i hög grad är beroende av initiativ även på lokal och regional nivå. Jag är fullt medveten om att det är en stor kostnad för många kommuner att ta fram en ny översiktsplan och att dessa kostnader lätt får stryka på foten när plus och minus ska gå ihop i den kommunala budgeten. Men jag skulle ändå önska att fler beslutsfattare valde att se den här typen av insatser som en tillväxtskapande investering och inte bara som en kostnad. Då är jag också övertygad om att man kanske skulle prioritera annorlunda.

Jag vill också understryka att jag vet att många kommuner och regioner redan nu jobbar väldigt aktivt med dessa frågor. Ett par har jag redan hunnit besöka på mina resor runt om i landet. Är det något som man aldrig kan få mycket av, så är det goda exempel. Så vet ni med någon by, stadsdel, kommun eller region som jobbar framgångsrikt med sin lokala eller regionala attraktionskraft. Då är ni hjärtligt välkomna att höra av er till mitt departement eller någon av mina medarbetare. Vi kommer också att samla ett par av dessa goda exempel på vår websida, regeringen.se/attraktionskraft. Där kan ni också läsa mer om attraktivitetens betydelse för tillväxt.

Tack för mig.

Tal
Europaforum i Östersund 29 mars 2012
Annie Lööf, Näringsminister

Fokusering, företagande, förenkling

- ledorden när Annie talade sammanhållningspolitik på Europaforum Norra Sverige

Det talade ordet gäller!

Tack för att jag har blivit inbjuden till att medverka här idag. Jag vet att ni i Europaforum Norra Sverige sedan länge arbetar intensivt och framgångsrikt med att påverka EU:s sammanhållningspolitik, eller EU:s politik för regional tillväxt, som jag väljer att kalla den för att göra det mer begripligt. Ni har nu två spännande dagar här i Östersund där många intressanta och viktiga frågeställningar kommer att dryftas.

Från regeringens håll är vi mitt uppe i ett intensivt förberedelsearbete inför nästa programperiod och därför känns det angeläget för mig att få dela med mig av min syn på nästa strukturfondsperiod. Jag vill också givetvis ta del av era synpunkter.

Just nu håller vi på att förhandla det omfattande förordningsförslaget i rådet. Det är ett arbete som kommer att ta ett par år. 27 medlemsstater och ett Europaparlament ska bli överens. Det tar sin lilla tid ... Samtidigt gör vi också en rad nödvändiga förberedelser här hemma. Vi är måna om att vara så startklara som möjligt när programperioden börjar 2014.

EU:s politik för regional tillväxt är ett angeläget och viktigt verktyg i arbetet för att nå målen i Europa 2020-strategin om smart och hållbar tillväxt för alla. Då behöver vi alla samverka, oavsett var vi finns, på nationell, regional eller lokal nivå. Jag kan därför inte nog betona behovet av delaktighet och förankring för att vi ska kunna nå målen i Europa 2020.

EU:s politik för regional tillväxt är som jag ser det en viktig tillväxtinjektion för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning i Sverige. Den bidrar både till att utjämna regionala skillnader och till att växla upp nationella och regionala satsningar. Utvärderingar och även OECD visar att sammanhållningspolitiken bland mycket annat har bidragit till att stärka den regionala innovationskapaciteten. Ett annat område som jag för övrigt brinner mycket för.

Här nära oss, på Mittuniversitetet, menar man att man har två styrkor i regionen; nämligen vinterturism och forskning och utveckling. Åker man skidor händer det att man bryter benet. EU-projektet "Tekniska hjälpmedel vid idrottsskador och medicinska tillämpningar" har möjliggjort utveckling av medicinska implantat i världsklass som kirurger och ortopedier får stor nytta av. Flera av er känner säkert till det här exemplet ... Framgången ligger i att teknikkunskaper inom industriområdet har överförts till medicinska produkter och att det har varit ett bra samarbete mellan Mittuniversitetet och näringslivet. Strukturfondsprogrammet har varit en injektion för att stimulera det samarbetet och den utkomst det gav.

Vi i regeringen är övertygade om vilken framtida sammanhållningspolitik vi vill se:

Vi vill modernisera sammanhållningspolitiken. Det är ingen biståndspolitik, det är en politik för investeringar i tillväxt. Det tycker jag att exemplet jag nyss nämnde visar prov på. Mycket handlar om tre saker - som alla börjar på F - en ökad fokusering, tydligare inriktning på företagande och en märkbar förenkling.

1. Jag är övertygad om att det är ett vinnande koncept att fokusera. Sammanhållningspolitikens insatser behöver koncentreras på sånt som ger det största mervärdet till Europa 2020-strategin. Det finns därför ett behov av att styra insatserna mot ett mer innovativt och mer kunskapsbaserat näringsliv, särskilt i Sverige och i andra mer välmående delar av Europa. Självklart måste det också finnas ett visst utrymme för nationella och regionala särdrag. Europa ser väldigt olika ut. Men det behövs ett tydligt fokus! Medlen ska göra största möjliga nytta och kombineras med nationella och regionala satsningar. Pengarna kan inte användas till allt.

2. När det gäller företagande behövs kreativa miljöer. Vi behöver skapa goda förutsättningar för utvecklingen av regionala innovationssystem. Runt om i Sverige ser vi hur samverkan mellan akademi, näringsliv och samhälle växer fram och bidrar till att stärka respektive regions komparativa fördelar. Där akademi och regionalt näringsliv stöttar, sporrar och utvecklar varandra, där föds också många nya företagsidéer som slutligen leder till nya jobb. Forskningsparker och inkubatorer hjälper akademiker att ta vara på och utveckla affärsidéer. De coachar idébärare och entreprenörer till färdiga produkter eller tjänster och sedan vidare till marknadsinträde och eget företag. Är det något Sverige behöver mer av i framtiden så är det entreprenörer som tar innovationerna ut på marknaden. Det är därför viktigt att företagens och näringslivets behov ständigt står i fokus. Insatserna i sammanhållningspolitiken som får stöd behöver i hög grad utgå från företagens behov. Därför vill vi också underlätta för företagen att kunna vara delaktiga i strukturfondsarbetet. Min statssekreterare Marita Ljung kommer till exempel i vår att träffa några av företagens organisationer för att diskutera just detta.

3. För att vi ska kunna göra verklighet av det här behöver vi också ta frågan om förenkling på allvar. Vid möten jag deltagit i på EU-nivå handlar det mycket om det. Det är bland annat viktigt att kraven är tydliga och förutsägbara för projektägaren. Tyvärr finns det en uppenbar risk att de förslag som nu ligger på bordet leder till att det blir mer komplicerat och att den administrativa bördan ökar för alla inblandade. Vi arbetar därför intensivt med den här frågan. Vi är ett antal länder som trycker på förenkling och transparens. Låt mig också lägga till att det här är inte bara en fråga om EU:s regelverk, vi måste också se över våra nationella regelverk och rutiner.

Sammanhållningspolitiken utgör idag en tredjedel av EU:s budget. I den ekonomiska situation Europa just nu befinner sig i är det rimligt att Sverige ställer krav på att budgeten som helhet minskas. Som förslaget ligger idag riskerar vi en kraftig höjning av den svenska avgiften till EU. Det kommer därför att krävas mer av prioriteringar och besparingar inom hela budgeten för att behålla den svenska avgiften på dagens nivå. Vi ser också behov av en tydligare fokusering inom sammanhållningspolitiken. Vi vill se att fokus ska ligga på de mest behövande delarna av unionen som också kan bidra till en snabbare tillväxt i hela EU. Samtidigt vill jag vara noga med att understryka att alla regioner ska omfattas.

Här, i norra Sverige finns särskilda utmaningar i form av gles befolkning, kallt klimat och långa avstånd. Men här finns också, trots dessa utmaningar, en klar tillväxtpotential som ska tillvaratas. Därför är det viktigt att lyfta fram behovet av speciella insatser som möter dessa utmaningar. För oss är det också viktigt att man på EU-nivå förstår de särskilda förutsättningar som finns i unionens norra delar och att det också avspeglar sig i de instrument som EU har och som ska hantera regionala behov.

I regeringen arbetar vi aktivt med att lyfta fram de glest befolkade områdenas status bland annat tillsammans med Finland. Ett exempel på det är det brev som jag och mina kollegor i Finland och Norge efter initiativ från Sverige skickade till kommissionen i höstas. Resultatet av de ansträngningarna är att gleshetsbonusen från förra slutförhandlingen redan nu finns med i kommissionens förslag. Det känns positivt. Men det är inte tillräckligt. Vi vill också säkra att gleshetskriteriet ges tillräcklig tyngd i fördelningen av medel mellan de rika regionerna. Det är av oerhört stor

betydelse för det svenska återflödet. Glesheten står faktiskt för nära 40% (37%) av Sveriges totala tilldelning till programmen för regional konkurrenskraft och sysselsättning ("mål 2") den här programperioden. Det är därför vi är så måna om det.

Sammanhållningspolitiken föreslås nästa period genomföras med tuffare villkor och fler incitament för att säkerställa att strukturfondsmedlen utnyttjas mer effektivt. I förslagen ser vi ett större fokus på resultat av hela genomförandet. Det tycker jag är bra. En tydligare strategisk inriktning och fokus på resultat är också välkommet inför nästa programperiod.

Som många här kanske känner till kommer vi i nästa programperiod att på EU-nivå ha ett gemensamt strategiskt ramverk för flera fonder som har beröring till varandra: socialfonden, regionala fonden, havs- och fiskerifonden och landsbygdsutvecklingsfonden. Det här är ett viktigt steg framåt. På medlemsstatsnivå ska vi sedan konkretisera det här i ett så kallat partnerskapskontrakt. Där ska vi i Sverige beskriva hur vi under perioden planerar att investera fondernas medel, för att på bästa sätt nå målen i Europa 2020. I viss mån kommer det att ersätta den nationella strategi som vi har som riktningvisare i strukturfondsarbetet i dag. Eftersom partnerskapskontraktet ska tas fram i samarbete med ett brett partnerskap kommer många av er som sitter här i dag att på olika sätt också bli involverade i det arbetet. Vi behöver delaktighet och förankring för att det ska bli så bra som möjligt.

En annan viktig poäng med partnerskapskontraktet är att skapa bättre förutsättningar för samarbetet mellan olika EU-program; hur vi hittar synergier och undviker överlappningar i regelverk, program och själva genomförandet av olika EU-program. Här finns ett behov och min förhoppning är att vi både på EU-nivå och nationellt kan ta tydliga steg i den riktningen. Inte minst eftersom ett ökat samarbete mellan de kommande regionalfonds- och socialfondsprogrammen samt landsbygdsutvecklingsprogrammet leder till förenkling.

Ett annat område där vi behöver hitta synergier är beträffande vad som ska göras inom ramen för det kommande forskningsprogrammet Horisont 2020, programmet för företagets konkurrenskraft och små och medelstora företag (COSME) respektive strukturfondsprogrammen. Det här är en aspekt vi har med oss både i arbetet med den nationella innovationsstrategin och den kommande forsknings- och innovationspropositionen. Här vill jag gärna flagga för ett arrangemang som Näringsdepartementet anordnar den 25 maj i Stockholm som ska ge tillfälle till att fördjupat diskutera de här frågorna.

Vi behöver inte bara samarbeta över olika sektorsgränser. Vi måste också samarbeta över nationsgränserna. Våra territoriella samarbetsprogram, Interreg, främjar just det. I grunden handlar det om att främja regional konkurrenskraft och tillväxt och lösa gemensam vardagsproblematik i samarbete med våra grannar i Norden och inom EU. Regeringen betonar därför betydelsen av dessa program och välkomnar att den här typen av program i förslagen får en något högre andel av budgeten. Nu verkar vi också för att EU-regelverket som styr programmen ska bli så bra utformade som möjligt. Så att deltagande i programmen underlättas och fler gränsproblem kan få sin lösning.

Avslutningsvis. Min utgångspunkt är att genomförandet av nästa strukturfondsperiod ska gå hand i hand med det synsätt som präglar regeringens samlade regionala tillväxtpolitik. Det ska bygga på det som också är min övertygelse: att alla delar av Sverige kan och ska bidra till vårt lands tillväxt och att alla regioner kan och ska vara tillväxtregioner. Män och kvinnor i hela Sverige ska kunna växa och utvecklas av egen kraft. Flera av er har förhoppningsvis noterat att regeringen nyligen presenterat en handlingsplan för jämställd regional tillväxt. Självklart är det så att jämställdhet och integration på olika sätt också tillvaratas i strukturfondsprogrammen, som hävstänger för konkurrenskraft och regional tillväxt. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet bidrar också till innovationsförmågan. Som jag ser det är det helt nödvändigt att bygga in dessa delar på ett ändamålsenligt sätt i programmen och i det övriga regionala tillväxtarbetet.

Vi behöver en klok tillväxtpolitik för hela landet där möjligheterna som sammanhållningspolitiken ger tillvaratas. Arbetet måste bygga på de styrkor som finns lokalt och regionalt. Vi behöver lära av det vi har gjort tidigare och drar nytta av erfarenheterna.

Dialogen mellan lokal, regional och nationell nivå är då central. Vi kommer att återkomma till er vid flera tillfällen under året. Vi vill möta er via de etablerade fora vi har och vi har även ett samarbete med Tillväxtverket där vi kommer att ta gemensamma initiativ till dialog med er och andra nationella myndigheter.

I nästa vecka, den 2 april, kan jag avslöja att vi öppnar ett digitalt forum för strukturfonderna. Det kommer att fungera som en slags öppen konsultation för Sverige om strukturfonderna. På detta sätt vill vi ge er en möjlighet att förmedla synpunkter och dela med er av era erfarenheter inför den kommande programperioden. Ni kan redan nu registrera er till forumet och det kommer att vara öppet i två månader, från den 2 april till den sista maj.

Jag fram emot fortsatta samtal och dialog om detta.

Vi ses och tack!

Tal

SACO:s konferens om hinder och drivkrafter för akademiker som driver tillväxtföretag 19 januari 2012

Annie Lööf, Näringsminister

Sverige - ett mer entreprenöriellt land

Det talade ordet gäller!

Tack för inbjudan att delta i Er konferens! Utan att känna till de resultat som ni i den här nordiska studien idag kommer att presentera, vill jag välkomna initiativet som sådant. Jag tycker att ni identifierat en intressant och viktig frågeställning om akademikers förutsättningar att driva företag. Jag gillar också att ni som fackförbund tar initiativ som rör medlemmar som valt andra vägar än den traditionella: att vara anställd.

Jag har inte tänkt förlora mig i en akademisk diskussion om vad tillväxtföretag är, vad som kännetecknar eller definierar ett tillväxtföretag. Det finns olika sätt att göra det, utan min utgångspunkt är den enskilde företagarens vilja att växa. För det är den som är central om vi vill få fler och växande företag. Då finns också ett antal generella och specifika hinder och möjligheter kopplade till om företagaren tar sitt avstamp i akademin. Det är dessa möjligheter och utmaningar jag tänkt fokusera mitt anförande idag på.

För jag som näringsminister brinner för att Sverige ska bli ett mer entreprenöriellt land. Ett land där fler svenskar vill och vågar starta och driva företag. Ett land och ett samhälle som genomsyras av företagsamma värderingar och där ta sig för-samhet, risktagande och mod premieras eller åtminstone inte bestraffas. Ska Sverige stå sig i den globala konkurrensen behöver vi fler som tänker nytt, fler som skapar innovativa lösningar, som också finner vägar till marknaden och blir kommersiellt gångbara varor och tjänster.

Regeringen kommer senare i höst att lägga fram en innovationsstrategi och en viktig drivkraft för mig i det arbetet är att bredda innovationsbegreppet. Jag är helt övertygad om att om vi ska klara av att hävda Sveriges konkurrenskraft i framtiden, kommer såväl privat som offentlig sektor behöva bli mer innovativa. Sverige har inte förutsättningar att konkurrera med kostnad och pris, utan måste konkurrera med kvalitet och nytänkande.

Det är därför en av mina viktigaste prioriteringar som näringsminister handlar om innovativa miljöer. De nationella högskolor som verkar regionalt runt om i vårt land är helt centrala för att skapa innovativa miljöer och regionala tillväxtkluster kring olika regioners komparativa fördelar. Och där akademi och regionalt näringsliv bejaktar, sporrar och utvecklar varandra, där föds många nya företag. Det ser vi runtom i landet vid de inkubatorer eller forskningsparker som hjälper akademiker att ta vara på och utveckla affärsidéer. Ideon i Lund eller Innovatum i Trollhättan är viktiga aktörer för att hjälpa nya entreprenörer från den akademiska myllan på resan mot ett eget företagande och en marknadsintroduktion.

Vi har jobbat mycket med att stärka entreprenörskapet i hela utbildningssystemet. Alltifrån att stimulera barns naturliga och medfödda nyfikenhet och kreativitet på förskolan och i grundskolan till Ungt Företagande-verksamheten på gymnasiet. Dessvärre har tidigare forskning visat på rätt nedslående samband när det kommer till den högre utbildningen och entreprenörskap. Där kunde man se att benägenheten att starta företag och tanken att se företagande som ett alternativ till anställning radikalt minskade när den enskilde bedrev högskole- eller universitetsstudier. Också i takt med ju längre utbildning man hade. Ju längre man studerade på akademin desto mindre vilja att starta och driva företag såg man i dessa studier, som Tillväxtverkets föregångare Nutek beställt.

Därför välkomnar jag den studie ni gjort. För vill vi att fler akademiker ska ta steget till att själva driva företag, tror jag att vi behöver mer kunskap om vad som upplevs som hinder och möjligheter för de som redan gjort resan. Tillväxtverkets årliga studie Företagens villkor och verklighet är ett viktigt underlag för oss i prioriteringsarbetet på Näringsdepartementet. Vi vill såklart först åtgärda de hinder som upplevs som mest besvärliga för de flesta företagare. Det är orsaken till att vi hela tiden kommer fortsätta försöka pressa ner företagens kostnader.

Jag anser att Sverige behöver fler jobb och fler företag. Såväl små företag som stora. Basnäring, fordonsindustri och tjänstesektor. Därför var jag så glad under förra året när Dagens Industris listor över de så kallade gasellerna publicerades. På varje regional lista kunde man se en rätt skön blandning av såväl gamla som nya branscher och företag. I län med högskole- och universitetsstäder var det en påfallande iakttagelse att se avknoppade företag. Det finns företag nischade mot energieffektivisering eller förnybar energi och olika slags tjänsteföretag. Vi såg företag drivna av förhållandevis unga personer, till exempel ett gäng studenter vid Blekinge Tekniska Högskola som jobbar med dataspelsutveckling i Karlshamn (Tarsier studios). Efter några hundår med svältlöner lyckades de få ett avtal med Sony och kunde vända en likviditetsbrist och skulder till fyllda orderböcker och fördubblad omsättning.

För att värda och utveckla Sveriges konkurrenskraft i ett globalt perspektiv handlar inte bara om att ligga längst framme på forskningsfronten med nya kommersialiseringar. Det handlar minst lika mycket om att säkerställa förnyelsen av näringslivet och den offentliga sektorn. Och det är där jag tror att akademiker spelar en särskilt viktig roll. Kan man förena det nyfikenhetsdrivna och kritiska tänkandet, förmågan att tillägna sig ny kunskap och bär på en affärsidé har man goda förutsättningar att omsätta sina teoretiska färdigheter och insikter i ett eget företagande.

Vi har på Näringsdepartementet de senaste åren ägnat oss åt att sänka kostnader för företagen och sänka trösklarna för fler att bli företagare eller att varva anställning med företagande. Det arbetet kommer att fortgå. En viktig del i arbetet med att sänka trösklarna för fler att bli företagare, har handlat om att stärka trygghetssystemen för företagare, så det blir lättare att förena företagande med föräldraskap. Vi vet att många ryggar tillbaka inför tanken på ett eget företagande inför risken att ekonomiskt förlora den trygghet man har om man blir sjuk, får barn eller hamnar på obestånd. Vi har därför jobbat med att utjämna de skillnaderna mellan att vara anställd och att vara företagare.

En stor utmaning jag ser framför mig när det gäller företagande i allmänhet och tillväxtföretagande i synnerhet är hur Sverige med världens högsta företagskatter, en stel arbetsmarknad och höga inkomstskatter i det långa loppet ska stå sig i den globala konkurrensen.

Jag är helt övertygad om att vi behöver hitta former för att modernisera arbetsmarknaden och spelreglerna på den. Därför tycker jag att det initiativ som Svenskt Näringsliv, PTK och LO tagit för att öppna upp och modernisera arbetsrätten är viktigt. Vi behöver en arbetsrätt som underlättar omställningen på arbetsmarknaden och stärker enskildas trygghet och flexibilitet. Jag är av den uppfattningen att vi som politiker och beslutsfattare ska bjuda in arbetsmarknadens parter till trepartssamtal för att hitta konstruktiva vägar framåt. Vi borde kunna förenas av vår gemensamma ambition att stärka Sveriges konkurrenskraft. Om parterna kan kliva upp ur skyttegravarna borde vi politiker också kunna göra det. Även om vi har olika åsikter om hur balansen mellan olika intressen ska avvägas.

Låt mig avslutningsvis sammanfatta mina budskap här idag: jag har nämnt visionen om Sverige som ett mer företagsamt land med mer företagsamma människor. Ett land där människor vågar, vill, tar för sig och provar sina vingar. Där risktagande och mod premieras.

Om hur vi i Sverige behöver utveckla vår innovationskraft, för att förnya vårt näringsliv och vårt samhälle, förutom att utveckla nya smarta tjänster och lösningar. Och hur viktiga regionala motorer de nationella högskolor som verkar regionalt är i det sammanhanget. Jag har berört entreprenörskapet i utbildningssystemet där vi kommit en bit på väg, men där mycket återstår, inte minst inom den högre utbildningen. Avslutningsvis har jag talat om att vi arbetar med att sänka kostnaderna för företagare och sänka trösklarna till företagande så fler vågar och vill bli

entreprenörer. Jag har där särskilt pekat ut våra skatter och den nuvarande stela arbetsmarknaden som ytterligare områden som behöver reformeras om vi vill värna och vårda Sveriges konkurrenskraft i framtiden.

Jag ser fram emot de bidrag er studie kommer med. Inte minst ska det bli spännande att se vilka skillnader och likheter som finns mellan våra nordiska länder. Nästa år tar Sverige över ordförandeskapet i Nordiska rådet och kanske kan vi här få några tips eller ledtrådar på vad vi bör koncentrera insatserna på näringspolitikens område mot?

Tal

Frukostmöte på Näringsdepartementet 29 november 2011

Annie Lööf, Näringsminister

Immateriella tillgångar och innovation

Det talade ordet gäller!

Välkomna hit!

Jag har bjudit in er till denna frukost som en del i arbetet med den nationella innovationsstrategin. Som ny näringsminister leder jag nu arbetet med att ta fram en innovationsstrategi för Sverige som ska presenteras hösten 2012. Den tar sikte på att skapa ett Sverige år 2020 där innovation ger framgångsrika företag, fler jobb och bättre livskvalitet för alla invånare.

Även om jag leder detta arbete så involverar det alla departement i Regeringskansliet. Därför är jag glad att se att det finns kollegor från andra delar av Regeringskansliet här idag.

För detta möte har vi också haft draghjälp av samarbetet mellan Vinnova och PRV på dagens tema. Det har gjort det möjligt att med kort varsel genomföra detta frukostmöte.

Jag vill vara tydlig med varför Sverige behöver en nationell innovationsstrategi. Sverige står sig starkt i internationella jämförelser av länders innovations- och konkurrenskraft. Men vi står inför stora utmaningar och stora möjligheter som kräver ännu starkare innovationskraft för att Sverige ska bli framgångsrikt även i framtiden.

Jag ser därför huvudsakligen tre behov av ökad innovationskraft för Sverige:

För det första behöver vi ökad innovationskraft för att möta globala samhällsutmaningar och ta vara på affärsmöjligheter. Inom områden som klimat, energi, miljö, fattigdom, säkerhet och demografisk utveckling behöver vi skapa förutsättningar för innovationer, som kan ge en hållbar utveckling, tillsammans med övriga länder.

Den globala efterfrågan på sådana lösningar är framtidens tillväxtmarknader. Att företag och länder kan leverera konkurrenskraftiga lösningar som möter samhällsutmaningar kan dessutom ge tillväxt och nya jobb och bidra till ökad livskvalitet. Det måste vara tillåtet, accepterat och uppskattat att både tjäna pengar och rädda världen.

För det andra, behöver vi ökad innovationskraft för att skapa jobb och konkurrenskraft i en global kunskapsekonomi. Framväxten och utvecklingen av globala värdekedjor och innovationsnätverk kräver ökad förnyelsetakt i näringslivet, som i allt högre utsträckning måste förändra inte bara tekniken, tjänsten eller erbjudandet utan även hela affärsmodeller för att skapa värde och möta nya krav.

För det tredje, behöver vi ökad innovationskraft för att kunna leverera samhällstjänster med ökad kvalitet och effektivitet. Vård, skola, omsorg, transportsystem, energisystem, kommunikationssystem etc. utgör alla nödvändiga samhällsfunktioner för tillväxt och välfärd. I alla dessa funktioner finns ett stort offentligt åtagande. Dessa måste bli mer innovativa för att kunna leverera tjänster med kvalitet och effektivitet i takt med att vi blir allt färre som ska försörja allt fler.

Om vi i Sverige framgångsrikt skapar nya lösningar som efterfrågas globalt kan detta också innebära exportmöjligheter.

En av utmaningarna vi identifierat är det som svenska små och medelstora innovativa företag och entreprenörer står inför när det gäller att hantera och skydda sina immateriella tillgångar - det vill säga sitt kunnande och sina innovationer - i en allt hårdare global konkurrens om affärer och marknader.

Idag utvecklas sektorer och framväxande branscher som kombinerar olika områden (high tech, tjänster, kreativa/kulturella näringar, life science m fl). Sätten vi skapar och skyddar innovationer på förändras snabbt.

Gränserna mellan företag och dess omgivning har börjat suddas ut. Ny kunskap och innovation uppstår allt oftare i gränssnittet mellan företag och deras kunder och samarbetspartners. Det ökar kraven på aktörerna i innovationsstödsystemet som möter företagen i information, rådgivning och finansiering.

Ett viktigt steg för att på ett nytt sätt lyfta fram betydelsen av de immateriella tillgångarna och immaterialrätten för Sverige togs genom regeringens uppdrag till PRV och Vinnova tidigare i år. Det handlade om att kartlägga och analysera det offentliga stödet som finns för att hjälpa främst de mindre företagen att immaterialrättsligt skydda (patent, varumärke, design, copyright etc.) och att hantera sina immateriella tillgångar.

Indikationer fanns redan på brister hos de offentliga aktörerna när det gäller kompetenser på området (bland annat i regeringens strategi för tjänsteinnovation).

Vinnova och PRV levererade sin rapport till oss för tre veckor sedan. Den stärker vår uppfattning att immaterialrätten en viktig del av infrastrukturen för innovation och att immateriella tillgångar är affärsstrategiska verktyg för de små och medelstora företagen.

Om företagen tycker att det är svårt att överblicka var hjälp och spetskompetens finns när det gäller immaterialrätten och hantering av immateriella tillgångar, måste vi höja medvetenheten hos företagen och göra det enklare för dem att hitta rätt kompetens i rätt tid.

För oss är företagens egna röster viktiga. Bland de företagsintervjuer som Vinnova och PRV gjort finns många

Relaterat

- [Den nationella innovationsstrategin](#)

olika och intressanta berättelser att ta del av. Jag är glad över att ett par några av företagen är här idag.

Med en större affärsstrategisk förståelse för företags immateriella tillgångar kan företagen skapa större värden av sina innovationer, göra affärer, växa och konkurrera bättre internationellt. När jag konstaterar att vi har ett arbete att göra här, tar jag fasta på ett par uttalanden från företagare som intervjuades av PRV och Vinnova.

Röster som jag tycker fångar verkligheten de lever i:

En IT-entreprenör konstaterar: "Vi är i en kreativ bransch men frågan är om vi är så kreativa när det gäller att skapa affärer".

En annan företagare i ett nystartat bolag menar att "Registrering av ett varumärke är enkelt, men det svåra är hur man ska utnyttja det - det är där hjälpen behövs."

Regeringens roll handlar nu framförallt om hur vi ökar kunskapen och hur vi använder befintliga resurser i det offentliga systemet smartare och mer effektivt. Resurser till stöd, rådgivning och finansiering av hög kvalitet till företag, entreprenörer och innovatörer.

Jag vill därför jag här annonsera att vi nu tar ett nytt steg på den här vägen: regeringen fattade ett beslut förra veckan om att ge ett uppdrag till Vinnova och PRV att med totalt 20 miljoner kronor under 2012-2013 fortsätta samarbeta i dessa frågor. Vi ger våra myndigheter i uppdrag att utforma och lansera insatser som ser till att de mindre företagen kan skydda och hantera sina immateriella tillgångar på ett mer affärsstrategiskt sätt.

Genom vårt möte idag hoppas vi på er hjälp med hur vi bäst utvecklar de här frågorna långsiktigt tillsammans och integrerar dem i den nationella innovationsstrategin.

Vi kommer att genomföra större delen av detta frukostmöte som en workshop. Vi kommer alla tillsammans att arbeta med de frågor som ni fick i inbjudan till mötet:

På vilket sätt kommer en ökad insikt om immateriella tillgångar som affärsstrategiskt verktyg att påverka innovationskraften i företagen i ljuset av en allt tuffare global konkurrens?

Hur kan innovations- och företagsstöd anpassas så att de bättre möter företagens behov av affärsstrategier för immateriella tillgångar? Vilka offentliga aktörer är mest centrala här? Vilka är de internationella förebilderna?

Jag ser mycket fram emot att få inspel från er som svar på dessa frågor.

Tack!

Tal
FFI-konferens "Vägen Framåt", Göteborg 26 oktober 2011
Annie Lööf, Näringsminister
(Håkan Ekengren, Statssekreterare)

Fordonsforskning, innovation och förnyelse

Det talade ordet gäller!

Tack för möjligheten att få komma hit.

Jag är som ni vet ny på min post som statssekreterare sedan bara några veckor tillbaka och det var för mig en självklarhet att tacka ja till att delta vid denna konferens eftersom frågorna är mycket viktiga för landets framtid. Fordonsindustrin är utan tvivel mycket viktigt för vårt framtida välstånd i Sverige och fordonsindustrifrågorna står högt på regeringens agenda.

Jag vill inledningsvis konstatera att jag är stolt över att det går så bra för Sverige. Vi har en hög produktivitetstillväxt och vi är attraktiva för både svenska och utländska investeringar. Det världsekonomiska läget är just nu mycket osäkert och den globala ekonomiska utvecklingen är i dag och i närtid svår att förutsäga.

Till detta kan läggas att Sverige lever som ni mycket väl vet, i en ekonomi som är mycket, för att inte säga extremt mycket beroende av omvärldens ekonomiska utveckling. Vi följer utvecklingen noga. Det som sker i omvärld påverkar oss i högsta grad. Det känns därför tillfredsställande att kunna konstatera att vi har ordning och reda på våra egna statsfinanser och det därför finns goda förutsättningar för att vi som nation ska klara denna ekonomiska svacka på ett rimligt bra sätt. Men det kommer ta tid innan många av våra viktigaste handelsländer har ekonomiskt kommit på fötterna igen.

Låt mig redan nu inledningsvis ta upp en mycket aktuell fråga. Det rör utvecklingen i Saab. Det går ju knappt en dag utan helsidor i tidningar om Saab och det mediaintresset vittnar om hur viktig Saabs verksamhet är. Frånsett att SAAB Automobile har över 3000 anställda som idag lever i en situation med en, i värsta fall osäker framtid, så har dess verksamhet även mycket stora kopplingar till en rad andra företag med mera. Saab och dess framtid är högt prioriterad inom regeringskansliet och vi följer utvecklingen för varje dag som går.

Det är tydligt att vi lever i en värld som förändras snabbt och att vi står inför en rad utmaningar - inte minst inom fordonsindustriområdet. Några exempel är trafikens konsekvenser för klimat, miljö och hälsa men även transporternas beroende av säker tillgång till drivmedel.

Ni representerar en bransch som vi i Sverige ser på med stolthet. Jag tror att många, om de ombads nämna något som Sverige är bra på, skulle säga säkra, miljövänliga och tillförlitliga personbilar och moderna bussar och lastbilar.

Men för att befästa vår position som ledande nation inom fordonsindustriområdet, krävs det att alla arbetar tillsammans för att hitta nya lösningar som efterfrågas inte bara i Sverige, utan också runt om i världen. Och för att uppnå detta krävs frånsett en industri som är på hugget, ett utbildningssystem som möter upp mot de behov som finns även lyhörda och insatta politiker som kan ge de rätta förutsättningarna och redskapen. Låt mig därför en gång för alla slå fast att fordonsindustrin är viktig för Sverige, och jag är här idag för att berätta om hur Näringsdepartementet har arbetat och arbetar med fordonsforskningen och frågor kring innovation och förnyelse.

Fordonsforskningen initierades av en borgerlig regering redan tidigt nittiotal då man konstaterat att svensk bilindustri riskerade få brist på forskarutbildade tekniker. Då var fortfarande synsättet att hade man bara de bästa teknikerna så löste man problemen.

När klimatfrågan kom i fokus runt millennieskiftet byggdes programmen på med Gröna Bilen och flera andra program, med inriktning på att utveckla ny teknik.

När alliansregeringen tillträdde visade man tidigt att fordonsindustrin var en prioriterad sektor och anslagen ökades snabbt från 300 Mkr per år till 450 Mkr per år. Efter ett par år togs sedan ett samlat grepp med dagens FFI-program för att få ordning på den breda floran av olika specialprogram, och myndigheterna, Vinnova, Vägverket och Energimyndigheten, fick ett större ansvar för att utforma och leda programmen inom givna ramar. Samtidigt skedde en viktig ändring av principen med tidsbegränsade delprogram till att FFI-programmet blev ett rullande program utan angiven sluttidpunkt.

Att vi verkligen lever i en brytningstid har blivit alltmer tydligt inom de senaste åren. Klimatfrågan nämnde jag tidigare. Fordonstrafiken står för en tredjedel av de svenska utsläppen av växthusgaser och är därför en av Sveriges största klimatutmaningar.

Sverige är ett till ytan stort land, då behöver vi mycket transporter. Transporter är nödvändiga och viktiga för människors vardag. Därför är omställningen mot en fossiloberoende fordonsflotta en av de mest prioriterade klimatpolitiska åtgärderna.

Vi kan dock se att utsläppen från transporter i Sverige minskar för första gången i historien. Tack vare miljöbilspremierna 2007 ledde detta snabbt till över 35 procent miljöbilar i nybilsförsäljningen. I slutet av 2005 fanns det 23 000 miljöbilar i Sverige och nu rullar över 300 000 miljöbilar på våra vägar.

Alliansregeringen är tydlig med att vi ska jaga utsläppen, inte bilisterna eller bilarna. Att stimulera miljövänliga alternativ och beskatta utsläppen är avgörande, och man löser inga miljöproblem genom att straffa transporterna.

Vi har gjort en rad insatser för att minska bilarnas utsläpp. Till exempel är fordonsskatten baserad på bilens koldioxidutsläpp - ju lägre utsläpp desto lägre skatt. Vidare är förnybara drivmedel skattebefriade.

Relaterat

- [Den nationella innovationsstrategin](#)

År 2000 dog runt femtio tusen människor på Europas vägar och det ser ännu värre i resten av världen. Vår myndighet ansvarig för trafiksäkerhet lanserade "nollvisionen" och fick många ironiska reaktioner, inte minst utomlands. Men nu tittar alla på Sverige och vår nollvision med stor respekt.

Vad har då dessa framsynta initiativ lett till. Ja, naturligtvis bättre miljö och färre olyckor. Frånsett det har våra svenska fordonstillverkare varumärken stärkts och våra underleverantörer inom berörda teknikområden har blivit globala leverantörsbolag.

Men förändringen berör inte bara trafikens förutsättningar. Världsekonomin förändras idag i grunden. Kina är nu plötsligt världens största bilmärknad. Sydamerika kommer med stormsteg. USA och Europa stagnerar.

Vad betyder då alla dessa förändringar för Sverige och svensk fordonsindustri?

Vi har tagit poäng med etanolbilar och är i världsklass på elbilsteknik. Vår fordonsindustri har kopplats framgångsrikt till tillväxtmarknaderna. Våra bilar anses säkrast i världen och vår design har kraftigt bidragit till framgångarna.

Men då är väl allt bra, låt oss bara forska lite till och putsa på våra produkter så går det väl vägen - skulle man kunna säga och luta sig tillbaka.

Nej, Det räcker inte!

Vi står som sagt inför en rad utmaningar och stora möjligheter som kräver ännu starkare innovationskraft för att Sverige ska bli framgångsrikt även i framtiden. Det handlar bland annat om hur vi kan utveckla en attraktionskraft för kunskapsintensiv verksamhet och hur vi med innovationskraft kan driva konkurrenskraft och entreprenörskap.

Och därmed kommer vi in på det projekt som vi nu arbetar hårt med inom näringsdepartementet i synnerhet och regeringskansliet i allmänhet - nämligen att stärka svenska konkurrenskraft genom att utveckla vår förmåga när det gäller att arbeta mer innovativt. Just nu pågår ett arbete med att ta fram en innovationsstrategi.

Att Sveriges står så starkt idag kan vi i mycket tacka de framstående innovatörer och industrialister som lagt grunden till många av våra globalt framgångsrika svenska företag. Särskilt aktuell i dagarna är naturligtvis Alfred Nobel. Ska Sverige lyckas behålla sin position i världen så krävs det att vår innovationsförmåga är stark även i nutid och framtid.

Internationellt, inom EU och i våra nationella processer talar man allt mer om att vi måste stå rustade för att möta de stora samhällsutmaningarna. Det kan handla om miljö- och klimatutmaningar, de krav som en alltmer åldrande befolkning ställer på samhället, hållbara städer och utmaningen att utveckla konkurrenskraften. De frågeställningar som är aktuella inom området fordonsforskning och fordonsteknik kopplar väl till dessa samhällsutmaningar och inrymmer många och breda frågeställningar där ett bredare fokus på innovationer och innovationssystem tillför en ny dimension. Innovation kan ju som bekant handla om såväl nya produkter och produktionsprocesser men också om innovation av tjänster, försäljningsmetoder och hur vi organiserar verksamheter.

Ett område som regeringen valde att prioritera i årets budgetproposition är innovationsupphandling. Innovationsupphandling ger en stor möjlighet för offentliga aktörer att driva fram innovation genom att efterfråga nya eller bättre lösningar. Därför satsar regeringen nya medel till Vinnova (24 mkr 2012, därefter 9 mkr/år) för att stötta förmågan till offentlig innovationsupphandling som en del i att stärka Sveriges innovationsklimat.

Exempel på andra sätt att underlätta marknadsintroduktion av ny teknik är energimyndighetens uppdrag att tillsammans med Norge arbeta med laddinfrastruktur för elbilar. Här samarbetar Sverige och Norge, med sina berörda myndigheter, i ett strategiskt projekt som syftar till att öka förståelsen av behov och krav när det gäller laddning av elbilar, och speciellt utifrån ett nordiskt perspektiv med kallt klimat och långa transportavstånd. Men syftet är även att snabbt lösa frågor viktiga för marknadens acceptans av de nya fordonen. Nya gemensamma skyltar och ny p-platslagstiftning för laddplatser är redan på plats, och som testvägar för ny laddinfrastruktur har E6 och E14 (Sundsvall-Tromsø) valts ut.

En annan morot är supermiljöbilspremien som införs januari 2012. Den är även en viktig del i alliansregeringens arbete för att uppnå en fossiloberoende fordonspark år 2030.

Vidare behöver vi se till att Sverige är ett attraktivt land för företag att förlägga kunskapsintensiv verksamhet i. I syfte att öka Sveriges attraktionskraft har regeringen i årets budgetproposition presenterat en förenklad expertskatt som innebär att förutsägbarheten i och tillämpningen av reglerna ska bli tydligare.

Alliansregeringen har beslutat att ta fram en bred innovationsstrategi för Sverige. Strategin ska presenteras under hösten 2012 men processen är inte slut när dokumentet presenterats, utan strategin kommer behöva utvecklas över tid allteftersom förutsättningarna i vår omvärld förändras och vi får nya erfarenheter. En viktig del i arbetet med innovationsstrategin är en bred dialog med er i regionerna, näringslivet, den offentliga sektorn, universiteten och lärosätena samt i den ideella sektorn. Den sker nu på bred front bland annat genom regionala och tematiska dialogmöten och är en grund för den fortsatta utvecklingen av strategiprocessen efter 2012. Ett viktigt inspel i vårt arbete är förstås det arbete som IVA i samverkan med Svenskt näringsliv, Tillväxtverket och Vinnova gjort med "Innovation för tillväxt" som presenterades för två veckor sedan.

Hösten 2012 kommer också vi att presentera en forsknings- och innovationsproposition. Den kommer att innehålla konkreta satsningar på forskning, utveckling och innovation. Vi på Näringsdepartementet avser att ta stor del i arbetet med propositionen.

Låt mig nu koppla detta till FFI-programmet. Den diskussion vi ser framför oss om fordonsforskningen har inte som mål att minska på anslagen eller lägga ner delar av programmen.

Låt mig ta en parallell:

- ni bestämmer själva om det är dags för en face-lift eller en helt ny plattform eller om modellen ska läggas ned.

Men jag förväntar mig att FFI-programmet version 2.0 tar i beaktande vilka produkter svensk fordonsindustri tänker erbjuda befolkningen och näringslivet i framtiden, i tätbefolkade mega-städer när oljan tagit slut. Frågor som - vem äger bilen, vem kör bilen, vad betalar jag som resenär för och förstås - hur ser bilen ut? Går

den att fälla ihop eller? Kan gräsklippare och rullstolar tillverkas på samma plattform och produktionslina?

Jag tycker därför att det är spännande att idag se hur ni presenterar "Vägen Framåt". Hur ni tar hänsyn till om helt nya innovationer ställer framtidsscenarierna på huvudet, eller hur ni försöker få in innovationstänkande i alla led i arbetet inom programmet?

Sverige måste bli bättre på innovation och vi måste se till att en allt större andel av det vi investerar i forskning och kunskap också leder till ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Det handlar inte bara om volymen på satsningarna utan också om:

- hur man tilldelar resurser till forskning och innovation
- hur incitamentsstrukturer ser ut
- hur vi styr våra myndigheter
- hur vi formar innovationsfrämjande insatser

Låt mig avsluta med att säga att min förhoppning är att ni som är här idag ska vilja vara med och bidra i det gemensamma arbetet framåt.

Den referensgrupp för att diskutera frågor kring Cars 21, vill jag utveckla till ett forum för att även brett diskutera innovationsfrågor.

Jag vet även att min chef näringsminister Annie Lööf i närtid har för avsikt att träffa företrädare för svenska fordonsindustrin för en diskussion kring både branschfrågor men även kring hur en nationell innovationsstrategi bör se ut för att fordonsindustrin skall kunna fortsätta att utvecklas.

Världen står inför stora utmaningar inom de områden där ni är verksamma och vägen framåt är förnyelse och innovation.

Ni representerar den kunskap och erfarenhet som gjort Sverige till ett av världens ledande fordonstillverkande länder.

Tack!

Tal

Vinnovas årskonferens 12 oktober 2011

Annie Lööf, Näringsminister

(Håkan Ekengren, Statssekreterare)

Innovation som drivkraft för framtidens politik

Det talade ordet gäller!

Tack för möjligheten att få komma hit. Jag är ny på min post sedan bara två veckor tillbaka och det är väldigt roligt för mig att redan så här i starten få ett så ärofyllt uppdrag som att komma och tala på Vinnovas årskonferens, i år med det viktiga temat "framtidens hälsa och sjukvård".

Jag vill inledningsvis konstatera att jag är stolt över att det går så bra för Sverige. Vi har en hög produktivitetstillväxt och vi är attraktiva för utländska investeringar. Det världsekonomiska läget är visserligen just nu mycket osäkert men även om vi skulle stå inför tuffare tider så är vi bättre rustade än de flesta länder i vår omvärld.

Samtidigt lever vi i en värld som förändras snabbt och vi står inför en rad utmaningar som en åldrande befolkning, ohälsa och pandemier och därför kan vi inte luta oss tillbaka.

Ni representerar en sektor som vi i Sverige ser på med stolthet. Jag tror att många, om de ombads säga ett område som Sverige är bra på, skulle säga Hälsa och Sjukvård. Men för att befästa vår position som ledande nation inom det här området, krävs det att alla arbetar tillsammans för att hitta nya lösningar som efterfrågas inte bara i Sverige, utan också runt om i världen. För att uppnå detta krävs lyhörda och insatta politiker som kan ge er de rätta förutsättningarna och redskapen.

Jag har hört att man nu under längre tid diskuterat att den kliniska forskningen är på tillbakagång i Sverige. De kliniska prövningarna blir färre och de stora läkemedelsbolagen tvingas till hårda prioriteringar. Lifescience området är en viktig näring för Sverige och jag är här idag för att berätta lite om hur Näringsdepartementet har arbetat och arbetar med hälsoområdet och frågor kring innovation och förnyelse och vad som kan vara viktigt för framtiden.

Under förra mandatperioden satte regeringen samman "Delegationen för samverkan inom klinisk forskning". Den avslutade sitt arbete 2009. Uppdraget till delegationen var bland annat att se till att förståelsen mellan de olika aktörerna inom klinisk forskning ökade. Jag har förstått att delegationen lyckades med sitt uppdrag att skapa en bättre samsyn och förståelse mellan parterna. Delegationen kom även med en rad förslag som har levt vidare i olika former. Regeringen gav bland annat Vinnova och Vetenskapsrådet ett uppdrag om att fortsätta driva på utvecklingen för förbättrad samverkan mellan hälso- och sjukvården, akademien och industrin. Uppdraget rapporterades i juni i år och innehöll främst förslag på svensk behandlingsforskning. Dessa förslag kommer att fungera som underlag i vårt arbete med kommande forsknings- och innovationsproposition.

I våras gav även regeringen Vinnova ett särskilt uppdrag på 20 miljoner kronor för att utveckla testbäddar inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen. Syftet är att skapa fler innovationer. Satsningen innebär ett stöd till hälso- och sjukvården och äldreomsorgen att utöka samarbetet med företag genom att möjliggöra utveckling, testning och införande av innovativa lösningar i form av teknik och tjänster. Det är sällan departementet noterat ett så stort intresse från hela landet för ett enskilt beslut.

Jag har fått information om att det häromveckan träffades en överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och landsting om utvecklingen och finansieringen av nationella kvalitetsregister för vård och omsorg. Jag ser positivt på detta och det var särskilt intressant att man i det här arbetet gjorde en särskild överenskommelse med näringslivet för att stärka samverkan.

Jag talade tidigare om de utmaningar vi står inför inte minst inom hälso- och sjukvården och då kommer man naturligt in på ämnet innovation.

Innovation kan som Ni vet handla om nya produkter och produktionsprocesser, innovation av tjänster, försäljningsmetoder och hur vi organiserar verksamheter.

Ett område som regeringen valde att prioritera i årets budgetproposition är innovationsupphandling. Innovationsupphandling ger en stor möjlighet för offentliga aktörer att driva fram innovation genom att efterfråga nya eller bättre lösningar. Därför satsar regeringen nya medel till Vinnova för att stötta förmågan till offentlig innovationsupphandling som en del i att stärka Sveriges innovationsklimat. Det kan till exempel handla om bättre livskvalitet för äldre eller om mer klimatsmarta energilösningar i byggnader. Detta leder till förnyelse, kvalitet och effektivitet i offentliga verksamheter. För att öka offentliga aktörers efterfrågan på nya och bättre lösningar och på så sätt skapa drivkraft för innovation behövs en ökad kunskap och förändrade attityder. På sikt behöver vi sträva efter att all offentlig upphandling mycket mer än idag blir något som driver innovation.

Vidare behöver vi se till att Sverige är ett attraktivt land för företag att förlägga kunskapsintensiv verksamhet i. I syfte att öka Sveriges attraktionskraft har regeringen i årets budgetproposition presenterat en förenklad expertskatt som innebär att förutsägbarheten i och tillämpningen av reglerna ska bli tydligare.

Regeringen har beslutat att ta fram en bred innovationsstrategi för Sverige. Arbetet med strategin pågår som bäst på regeringskansliet. Arbetet leds av min chef näringsministern och involverar alla departementen. Strategin är i form av ett långsiktigt inriktningsdokument som tar sikte på hur vi kan få ett starkt innovationsklimat i Sverige 2020. Strategin ska presenteras under hösten 2012 men processen är inte slut när dokumentet presenterats, utan strategin kommer behöva utvecklas över tid allteftersom förutsättningarna i vår omvärld förändras och vi får nya erfarenheter. En viktig del i arbetet med innovationsstrategin är en bred dialog med er i regionerna, näringslivet, den offentliga sektorn, universiteten och lärosätena samt i den ideella

Relaterat

- [Den nationella innovationsstrategin](#)
- [Frågor och svar om testbäddar](#)

sektorn. Den sker nu på bred front bland annat genom regionala och tematiska dialogmöten och är en grund för den fortsatta utvecklingen av strategiprocessen efter 2012. Ett viktigt inspel i vårt arbete är förstås det arbete som IVA i samverkan med Svenskt näringsliv, Tillväxtverket och Vinnova gjort med "Innovation för tillväxt" som presenterades i måndags.

I arbetet med innovationsstrategin vill vi lägga grunden för att arbeta långsiktigt med att stärka innovationskraften i vårt land, det gäller inte minst för hälso- och sjukvårdsområdet. Här finns en stor potential för ökad innovationskraft. Jag är övertygad om att vi tillsammans kan bli bättre på att skapa nya varor, tjänster, organisationslösningar och affärsmodeller utifrån kunskap, idéer och erfarenheter som finns i offentlig verksamhet, i företagen, inom akademien och i det civila samhället.

Jag vill lyfta fram två viktiga perspektiv i arbetet med innovationsstrategin. Det ena är att den spänner över alla politikområden i linje med vår gemensamma strategi "Europa 2020 för smart, grön tillväxt för alla". Det andra är att innovationsstrategin utgår från ett brett perspektiv på innovation. Innovation sker i företag, i offentlig verksamhet och i civilsamhället och ofta i samspel mellan dessa. Innovation som ger bättre hälsa och livskvalitet kan vara allt ifrån nya sätt att utforma vårdtjänster till nya behandlingsmetoder och läkemedel. Det kan också innefatta nya sätt att arbeta preventivt med hälsa.

Hösten 2012 kommer vi att presentera en forsknings- och innovationsproposition. Den kommer att innehålla konkreta satsningar på forskning, utveckling och innovation. Vi på Näringsdepartementet avser att ta stor del i arbetet med propositionen.

Sverige måste bli bättre på innovation och vi måste se till att en allt större andel av det vi investerar i forskning och kunskap också leder till ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Det handlar inte bara om volymen på satsningarna utan också om:

- hur man tilldelar resurser till forskning och innovation
- hur incitamentsstrukturer ser ut
- hur vi styr våra myndigheter
- hur vi formar innovationsfrämjande insatser

Låt mig avsluta med att säga att min förhoppning är att ni som är här idag ska vilja vara med och bidra i det gemensamma arbetet framåt.

Världen står inför stora utmaningar inom de områden där ni är verksamma och vägen framåt är förnyelse och innovation.

Ni representerar den kunskap och erfarenhet som gjort Sverige till ett av världens ledande länder på hälso- och sjukvårdsområdet.

Tack!

Tal

Överlämning av Innovationsplan Sverige, Avslutningsseminarium för projektet Innovation för tillväxt 10 oktober 2011
Annie Lööf, Näringsminister

Vi befinner oss på en spännande resa mot framtiden

Världen blir mindre och utmaningarna blir samtidigt globala och gigantiska. Mänskligheten har tillgång till allt mer kunskap. All kommunikation är blixtsnabb. Samtidigt blir sammanhangen bara mer komplexa och mer svåra att förutse.

Det talade ordet gäller!

Mina damer och herrar,

Tack för möjligheten att medverka här idag!

Vi befinner oss på en spännande resa mot framtiden. Vi gör alltså vår framtidsresa i paradoxernas tid. Vår resa handlar om att förändra, förädla, utveckla. Göra det omöjliga möjligt. Förändra i det lilla och i det stora. Vi står inför stora utmaningar. En del skulle säga nästan övermäktiga problem. Jag kallar det av princip för utmaningar och möjligheter. För så tror jag att världen förs framåt. Av människor som tror att allt är möjligt.

Jag är övertygad om att det finns en förväntan på en möjlighetsinriktad politik i vårt land. En politik som på punkt efter punkt tror på framtiden. Tror på tekniken. Tror på människors förmåga. Därför vill jag gå i spetsen för en möjlighetspolitik för hela Sverige.

Jag vill tacka för det arbete ni som deltagit i projektet "Innovation för tillväxt" lagt ner på att lyfta frågan om hur vi tillsammans långsiktigt kan öka innovationskraften i Sverige.

Som ny näringsminister leder jag nu arbetet med att ta fram en innovationsstrategi för Sverige som ska presenteras hösten 2012. Det dokument som jag har fått ta emot idag blir ett viktigt underlag i det arbetet.

För mig börjar allt hos den enskilde människan. Därför vill jag att den nationella innovationsstrategin ska ta sin utgångspunkt i människor som kan. Som kan själva och som kan tillsammans. Människor som gör, som skapar, som tänker nytt, som ser saker och ting lite annorlunda. Som ser sådant vi andra inte ser.

Vi behöver med andra ord ta utgångspunkt i en bredare syn på innovation. Vi behöver en syn på innovation, som involverar, inkluderar och berör många människor. Detta synsätt utmanar oss. Bland annat att inte begränsa vårt sätt att betrakta innovation som bara sådant som rör forskning, ny teknik eller tillverkningsindustri. Inte därför att det inte är viktigt, men för att vi genom en sådan gränssättande syn skapar hinder för innovation, exempelvis genom att förstärka traditionella könsmönster eller utesluta vissa typer av innovation.

Idag talar man allt mer om att innovation skapar värden för kunden eller användaren. Innovation kan vara nya kombinationer av varor och tjänster på den globala telekom-marknaden eller nya smarta transportlösningar. Det kan också vara nya sätt att utforma vårdtjänster för äldre, eller rådgivning från socialtjänsten via nätet. Det kan också vara nya sätt att nyttja urgamla, naturgivna förutsättningar som exempelvis att börja kyla energislukande dataservrar på breddgrader med kallt klimat.

Vi har därför allt att vinna på att ta tillvara allas kreativitet och förmåga och inte begränsa synen på innovation.

Jag vill vara tydlig med varför Sverige behöver en nationell innovationsstrategi.

Sverige står sig starkt i nutida internationella jämförelser av länders innovations- och konkurrenskraft. Men vi står inför stora utmaningar och stora möjligheter som kräver ännu starkare innovationskraft för att Sverige ska bli framgångsrikt även i framtiden:

Jag ser därför huvudsakligen tre behov av ökad innovationskraft för Sverige:

För det första behöver vi ökad innovationskraft för att möta globala samhällsutmaningar och ta vara på affärsmöjligheter.

Inom områden som klimat, energi, miljö, fattigdom, säkerhet och demografisk utveckling behöver vi skapa förutsättningar för innovationer, som kan ge en hållbar utveckling, tillsammans med övriga länder.

Den globala efterfrågan på sådana lösningar är framtidens tillväxtmarknader. Att företag och länder kan leverera konkurrenskraftiga lösningar som möter globala samhällsutmaningar kan dessutom ge tillväxt och nya jobb och bidra till ökad livskvalitet. Det måste vara tillåtet, accepterat och uppskattat att både tjäna pengar och rädda världen.

För det andra, behöver vi ökad innovationskraft för att skapa jobb och konkurrenskraft i en global kunskapsekonomi

Framväxten och utvecklingen av globala värdekedjor och innovationsnätverk kräver ökad förnyelsetakt i näringslivet, som i allt högre utsträckning måste förändra inte bara tekniken, tjänsten eller erbjudandet utan även hela affärsmodeller för att skapa värde och möta nya krav.

Konkurrensen mellan länder och regioner om att vara attraktiva för innovativa verksamheter ökar kraftigt och kommer av allt att döma att öka ännu mer i framtiden. Detta sätter ökad press på Sverige att hänga med i det globala racet mot smarta lösningar.

För det tredje, behöver vi ökad innovationskraft för att kunna leverera samhällstjänster med ökad kvalitet och effektivitet.

Relaterat

- [Den nationella innovationsstrategin](#)

Vård, skola, omsorg, transportsystem, energisystem, kommunikationssystem etc. utgör alla nödvändiga samhällsfunktioner för tillväxt och välfärd.

I alla dessa funktioner finns ett stort offentligt åtagande. Dessa måste bli mer innovativa för att kunna leverera tjänster med kvalitet och effektivitet i takt med att vi blir allt färre som ska försörja allt fler.

Om vi i Sverige framgångsrikt skapar nya lösningar som efterfrågas globalt kan detta också innebära exportmöjligheter.

Jag vet att min företrädare, Maud Olofsson, har följt ert arbete med stort intresse. Ni har under ert arbetes gång gett avtryck både i debatten och i förslag som i flera fall bidragit till politiska beslut för att stärka Sveriges innovationsklimat. Många av de förslag som ni tagit fram har påverkat beslut som regeringen fattat för att steg för steg stärka innovationsklimatet i Sverige:

Vi har exempelvis:

- Tilldelat Vinnova 24 miljoner 2012 och 9 miljoner påföljande år för att arbeta med att stödja offentliga aktörers arbete med innovationsupphandling.
- Vi har reformerat expertskatten för att underlätta rekryteringen av utländska experter.
- Vi har också tagit beslut om en reformering av det statliga systemet för riskkapital för att stärka finansiering till företag i de tidigaste faserna, öka kundnyttan för företagen genom ett tydligare och effektivare system.

En kraftfull effekt av ert arbete är att ni givit extra skjuts till innovationsfrågor i Sveriges regioner. Det här är verkligen en angelägen fråga för mig som ny näringsminister med ansvar för de regionala tillväxtfrågorna.

Jag kan glatt konstatera att många av Sveriges regioner arbetar medvetet med att stärka sin innovationskraft. Det är en viktig framtidsfråga att vi får ett bra samspel mellan arbetet på nationell och regional nivå för att se till att vi får bästa möjliga förutsättningar för tillväxt och innovationskraft i hela landet för att frigöra de unika förutsättningar vi tillsammans har i Sverige.

Vi är ett litet och exportberoende land. Vi måste se till att vi ha ett globalt perspektiv när vi formar insatser för att göra Sverige som innovationsland attraktivt för framtiden.

Jag vill att alla delar av Sverige ska växa utifrån sina förutsättningar. Men jag vill också att vi ska kunna samverka effektivt inom Sverige och internationellt för att vi som land ska bli världsledande inom områden där vi har möjlighet att placera Sverige på den globala kartan.

Globaliseringen innebär en ny verklighet. Företag, forskning, talanger, entreprenörer och investeringar är mer rörliga än någonsin. Då gäller det att vi jobbar tillsammans med att se till att Sverige är ett attraktivt land att bo och verka i som ni säger i den vision ni formulerat. (Visionen har formulerats: Skapa Sveriges framtida välstånd med kunskapsintensiva företag och arbeten. Ständig förnyelse och innovation gör Sverige till världens mest attraktiva land att bo och verka i.)

Många av de frågor ni arbetat med är i hög grad aktuella i det fortsatta arbetet med den nationella innovationsstrategin, och jag ser fram emot ett fortsatt samarbete.

Jag vet att det var väldigt många som ville vara med här idag men inte fick plats. Jag hoppas att många följer oss via webben. Det är imponerande att se hur många människor, (från näringslivet, från myndigheter, från akademi, från fack och intresseorganisationer) som medverkat i arbetet med "Innovation för tillväxt". Jag tycker det ger en god grund för det fortsatta arbetet med att stärka innovationsklimatet i Sverige.

Vi har en unik utgångspunkt som ett av världens ledande innovationsländer att rusta oss för framtiden och fortsatta skapa tillväxt, jobbtrygghet och välfärd. Jag är övertygad om att det här fortsatt måste vara ett gemensamt arbete som engagerar många i hela Sverige.

Jag hoppas och tror att alla ni som är här idag och alla som engagerat er i projektet "Innovation för tillväxt" fortsatt kommer att medverka till detta. Jag har idag lanserat Innovationsbloggen på Näringsdepartementets webbsida och vill här ta tillfället i akt att inbjuda alla er som deltar i det här seminariet fysiskt och digitalt och alla andra att bidra med tankar och inspel på den bloggen.

Tack för ordet!